

Znak sprawy: DTK-8.054.20.2021

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Adama Szejnfelda na 21. Posiedzeniu Senatu w dniu 19 lutego 2021 r., przedstawiam następujące informacje.

W związku z ogłoszeniem zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2 przewoźnicy kolejowi podjęli szereg decyzji i działań mających na celu ochronę zdrowia i życia podróżnych, jak również własnych pracowników. Zostały opracowane i wdrożone procedury, wytyczne i zasady postępowania. Kolejnym etapem była konieczność szybkiego i kompleksowego wyposażenia w niezbędny sprzęt i środki bezpieczeństwa osobistego personelu, środków transportu oraz wszystkich obiektów służących do obsługi pasażerów. Wdrożono szereg różnego rodzaju działań.

Działania profilaktyczne podjęte w budynkach dworców kolejowych oraz na peronach:

- prowadzone są profilaktyczne dezynfekcje oraz ozonowanie pomieszczeń ogólnodostępnych w obiektach dworcowych kategorii Premium oraz pomieszczeń dworcowych na których odbywa się wzmożony ruch pasażerów i podróżnych, jak również tam gdzie wymaga tego sytuacja związana z obecnością osób podejrzanych o zarażenie koronawirusem (dezynfekcje przeprowadzane są w godzinach nocnych tj. od godziny 22:00);
- administratorzy dworców otrzymali dyspozycje, by w miarę możliwości wytypować pomieszczenia (izolatki), w których mogłyby przebywać osoby z podejrzeniem zakażenia koronawirusem do czasu przybycia służb medycznych (obecnie takie pomieszczenia znajdują się na 60 dworcach w kraju w obiektach o największym przepływie podróżnych oraz na dworcach przygranicznych);
- podmioty zewnętrzne, świadczące usługi zapewnienia czystości na dworcach, mają obowiązek dołożenia szczególnej staranności w zakresie dezynfekcji części ogólnodostępnych dla podróżnych przy użyciu specjalistycznych środków myjących oraz detergentów; szczególnej uwadze podlegają miejsca, takie jak: klamki, poręcze, wyposażenie toalet, ławki, spoczniki, słupki sos, automaty biletowe itp., z którymi podróżni mają bezpośredni kontakt (miejsca te podlegają dezynfekcji co 2-3 godziny);
- podmioty zewnętrzne odpowiedzialne za czystość na terenie peronów i dróg dojazdu do nich otrzymały informację o konieczności zwiększenia częstotliwości czynności związanych z ich utrzymaniem, zwłaszcza w zakresie elementów, z którymi mają kontakt pasażerowie;
- perony stacji przemywane są środkami dezynfekującymi (w systemie półzamkniętym);
- na największych dworcach kolejowych zostały zamontowane dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk;
- każde stanowisko kasy biletowej jest wyposażone w płyn do dezynfekcji rąk dostępny dla pracowników;
- pracownicy kas pracują w maseczkach i oddzieleni są od podróżnych szybą;
- kasjer biletowy kończący dyżur jest zobowiązany do dezynfekcji swojego stanowiska kasowego oraz użytkowanego sprzętu, dodatkowo firma sprzątająca dezynfekuje meble i klamki w pomieszczeniu;
- kasjerzy biletowi zostali wyposażeni w rękawiczki jednorodzajowe oraz maseczki, aby zminimalizować możliwość zarażenia się Covid-19 od podróżnych lub od współpracowników;

- w przypadku uzyskania informacji o pozytywnym wyniku badania na Covid-19 u pracownika kasy biletowej, pomieszczenie zostaje ozonowane zaś pracownicy, którzy mieli kontakt z osobą zarażoną są odsunięci od pracy w celu odbycia samoizolacji;
- na niektórych dworcach znajdują się Punkty Pierwszej Pomocy Medycznej;
- punkty Info dworzec zlokalizowane na większych dworcach kolejowych wyposażone zostały w dozowniki z płynem dezynfekującym oraz maseczki i termometry, które udostępniane są podróżnym w miarę potrzeb;
- na największych dworcach kolejowych w kraju umieszczone zostały plakaty i ulotki opracowane przez Ministerstwo Zdrowia, Państwową Inspekcję Sanitarną, Narodowy Fundusz Zdrowia, ponadto dworce wyposażono w piktogramy informujące o obowiązku zasłaniania ust i nosa oraz w naklejki przy kasach informujące o obowiązku zachowania bezpiecznej odległości pomiędzy podróżnymi;
- na stacjach i przystankach osobowych w gablotach informacyjnych i na drzwiach wind zostały wywieszane ogłoszenia informujące o obowiązku zakrywania ust i nosa oraz zachowaniu bezpiecznej odległości;
- wygłaszane są cyklicznie komunikaty megafonowe przypominające o trwającej epidemii koronawirusa i związanym z tym obowiązku zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki ochronnej, zachowaniu bezpiecznej odległości od innych osób oraz zajmowanie równomiernie miejsc w całym pociągu. (częstotliwość wygłaszania komunikatów dostosowana jest do liczby pociągów odjeżdżających z danej stacji oraz wolnego „czasu antenowego”);
- nad bezpieczeństwem podróżnych przez całą dobę czuwają pracownicy Centrum Wsparcia Klienta oraz Centrum Bezpieczeństwa Dworców (dworce PKP S.A.).

Działania profilaktyczne podejmowane w środkach transportu:

- naklejki umieszczane przy drzwiach wejściowych do taboru informują o ograniczeniu liczby pasażerów oraz o konieczności zasłaniania ust i nosa oraz zachowania dystansu;
- wprowadzono centralne otwieranie i zamykanie drzwi wejściowych do pociągów w trakcji spalinowej i elektrycznej bez konieczności dotykania przycisku przez pasażera (tymczasowo zawieszono w okresie niskich temperatur z uwagi na wychładzanie składu);
- pracownicy prowadzą stały nadzór nad frekwencją w pociągach, sprawdzając czy liczba podróżnych nie przekracza limitów ustalonych dla komunikacji zbiorowej (przy wykorzystaniu m. in. liczników pasażerów zainstalowanych w pojazdach, monitoringu CCTV czy informacji pochodzących z kanałów sprzedaży biletów);
- w celu równomiernego zapewnienia rozmieszczenia pasażerów w składzie pociągu, a tym samym zapewnienia wymaganego dystansu drużyny konduktorskie pomagają w dokonywaniu alokacji osób w przestrzeni składu pociągu,
- w przypadkach przepełnień pociągów, podejmowane są działania w celu wydłużenia składu kursującego pociągu;
- w trakcie obsługi pasażerów drużyny konduktorskie zobowiązane są także do zwracania uwagi osobom unikającym zasłaniania ust i nosa;
- sprzątanie pojazdów, ze szczególnym naciskiem na mycie, wycieranie, dezynfekowanie, czyszczenie pojazdów „suchą parą” takich elementów jak: przyciski, uchwyty, półki, stoliki, śmietniczki, poręcze, pulpity, ekrany dotykowe (np. w automatach biletowych) z wykorzystaniem środków m.in. zalecanych przez Główny Inspektorat Sanitarny i Powiatowe Inspektoraty Sanitarne oraz zabezpieczenie newralgicznych powierzchni taboru powłoką z dwutlenku tytanu;
- przeprowadzana jest dezynfekcja pociągów, w tym przy pomocy nowoczesnej metody zamglawiania;
- zwiększona została liczba przeprowadzanych czyszczeń i dezynfekcji składów na stacjach końcowych;
- podczas przeglądów technicznych pojazdów dezynfekowana jest klimatyzacja;
- w przypadku potwierdzenia przejazdu pasażera, bądź obsługi pociągu zarażonych wirusem pojazd jest wyłączany z eksploatacji poddawany dokładnemu czyszczeniu i dezynfekcji;
- zaklejono folią ochronną okienka w drzwiach kierowników pociągów;
- w toaletach pojazdów dostępna jest woda, mydło, ręczniki papierowe, wyjątek stanowią pojazdy niewodowane w okresie występowania niskich temperatur, w których dostępne są dozowniki z płynem dezynfekującym, który uzupełniamy jest w trakcie przeglądów w miarę zużycia;
- zamknięto WC w pojazdach, w których toalety nie mają obiegu zamkniętego;

- wyłączono suszarki do suszenia rąk, a poszczególne WC doposażono w zasobniki na ręczniki papierowe oraz naklejono instrukcję mycia rąk (wzór GIS);
- w pociągach posiadających instalację nagłaśniającą nadawane są komunikaty głosowe przypominające o obowiązku zasłaniania ust i nosa oraz zachowania bezpiecznej odległości od współpasażerów;
- w pojazdach wyposażonych w elektroniczny system informacji pasażerskiej, umożliwiający wyświetlanie materiałów wideo, dystrybuowane są materiały informujące o postępowaniu w przypadku wystąpienia objawów koronawirusa;
- w sytuacji gdy podróżni nie stosują się do obowiązku zasłaniania ust i nosa podczas przebywania na pokładzie pociągu odpowiednie służby – Policja i SOK są zobowiązane do udzielania wsparcia pracownikom drużyn konдукtorskich.

Działania mające na celu ochronę pracowników przewoźników kolejowych:

- przygotowano i wdrożono procedury i wytyczne dla poszczególnych grup zawodowych: drużyn konдукtorskich, maszynistów, pracowników centrów obsługi klientów, kas biletowych, drużyn trakcyjnych, strażników SOK;
- zapoznano pracowników z wytycznymi wydanymi m.in. przez Urząd Transportu Kolejowego, Państwowego Inspektora Sanitarnego, Światową Organizację Zdrowia;
- pracownicy zostali wyposażeni w odzież jednorazową, maseczki, gumowe/lateksowe rękawiczki, okulary ochronne oraz żele antybakteryjne do rąk, płyny do dezynfekcji rąk, a także chusteczki do dezynfekcji urządzeń elektronicznych (terminale mobilne oraz płatnicze);
- pracownicy, w tym także zespoły drużyn pociągowych i kontrolerzy biletów pracują w maseczkach oraz rękawiczkach, a podczas kontroli biletów zachowują dystans od podróżnych;
- zostały utworzone strefy buforowe, a także wprowadzony został wymóg dezynfekcji przedziałów służbowych drużyn konдукtorskich, w tym samym zakresie jak kabiny pojazdów trakcyjnych (nieдоступnych dla podróżnych), gdzie pracownicy mogą po wejściu do przedziału służbowego zdjąć maseczkę, zregenerować siły, spożyć posiłek;
- kierownicy pociągów, kontrolerzy biletów i kasjerzy otrzymali polecenie, aby ograniczyć kontakt fizyczny z przedmiotami podawanymi przez podróżnych (m.in. dokumentami przewozu, biletami, kartami miejskimi, kartami płatniczymi),
- pracownicy drużyn konдукtorskich dokonują kontroli dokumentów przewozu poprzez skanowanie zamieszczonych na biletach/dokumentach kodów, za pomocą terminali mobilnych, które umożliwiają zachowanie bezpiecznego odstępu pomiędzy twarzą konдукtora oraz podróżnego, a dokumenty poświadczające uprawnienia przejazdowe - wyłącznie wzrokowo (podróżny jest proszony o okazanie biletu w sposób umożliwiający pracownikowi stwierdzenie ważności dokumentu bez potrzeby chwytania go w dłoń);
- zawieszono kasowanie biletów znakownikiem konдукtorskim;
- ograniczono do minimum możliwość kontaktu maszynistów z podróżnymi poprzez zawieszenie sprzedaży biletów przez maszynistów (Warszawska Kolej Dojazdowa);
- apteczki zostały doposażone w maseczki i rękawiczki jednorazowe;
- stanowiska pracy wyposażono w osłony z pleksi oddzielające pracowników od osób trzecich;
- wyznaczono miejsca izolacji dla osób podejrzanej o zakażenie w siedzibach spółek, wyposażone w odzież ochronną jednorazową, okulary ochronne, maski jednorazowe, rękawiczki jednorazowe i płyny dezynfekcyjne;
- ograniczono możliwość jednoczesnego korzystania z wind z obowiązkiem przestrzegania reżimu sanitarnego;
- pracownikom mierzona jest temperatura przed rozpoczęciem pracy;
- udział w szkoleniach i konferencjach zewnętrznych został ograniczony do minimum, wdrożono w tego typu wydarzeniach udział zdalny;
- wydano zalecenia pracownikom dotyczące m.in. zasad uczestniczenia w spotkaniach (również zewnętrznych), a także zalecenia dotyczące sposobu postępowania po powrocie pracownika z wyjazdu z zagranicy;
- ograniczono do minimum osobisty dostęp do siedzib spółek dla interesantów przy jednoczesnym rozszerzeniu możliwości komunikowania się za pomocą środków elektronicznych (w przypadku

zweryfikowanej i potwierdzonej konieczności osobistej wizyty prowadzone są szczegółowe kontrole temperatury i odkażanie przed wejściem na teren siedziby);

- wprowadzono możliwość świadczenia pracy zdalnej dla pracowników, zastosowano system dyżurów w siedzibie spółki;
- Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o. o zawarła porozumienie z organizacjami związkowymi działającymi w Spółce w sprawie ustalenia zasad postępowania, usprawiedliwiania nieobecności oraz wynagradzania pracowników za czas nie wykonywania pracy z powodu poddania się dobrowolnej samoizolacji zalecanej ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej bez wydania decyzji o kwarantannie, gdy obowiązek odosobnienia nie wynika z mocy prawa;
- Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o. o zawarła umowę z laboratorium medycznym na wykonywanie testów PCR pracownikom w przypadku braku możliwości uzyskania, przez pracownika, skierowania od lekarza na test potwierdzający zachorowanie na COVID-19.

Inne podjęte działania zapobiegające możliwości zakażenia koronawirusem:

- prowadzona jest kampania informacyjna, mająca na celu zachęcenie podróżnych do zakupu biletów na przejazd za pośrednictwem Internetu lub aplikacji mobilnych;
- pracownikom sprzedającym bilety zalecono, aby w pierwszej kolejności proponowały podróżnym opłatę z wykorzystaniem karty płatniczej;
- na stronach internetowych przewoźników oraz w mediach społecznościowych zamieszczane są informacje o działaniach mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się koronawirusa;
- wzmożono wewnętrzne kontrole wykonywane na pojazdach, a pracownicy je przeprowadzający zostali pouczeni o konieczności zwracania szczególnej uwagi na kwestie związane z czystością pociągów i wyposażeniem ich w środki higieniczne.
- zakupiono ozonatory umożliwiające uzupełnienie oraz przyspieszenie procesu odkażania pojazdów;
- zgłoszenia podróżnych np. o przepełnieniu pociągu czy braku reżimu sanitarnego (wśród pasażerów lub obsługi pociągu) są przekazywane do właściwych komórek organizacyjnych celem podjęcia stosowanych działań (np. weryfikacji czy faktycznie występuje zatłoczenie składów pociągu wskazanego przez podróżnego, czy jest możliwość wydłużenia składu, wprowadzenie stosownych komunikatów w pociągu, pouczenia pracowników, wskazanie relacji, gdzie warto zwiększyć patrole SOK w asyście Policji);
- wdrożono działania w zakresie korekty rocznego rozkładu jazdy pociągów, w sposób umożliwiający dostosowanie podaży usług do zmniejszonego popytu i zapotrzebowania na usługi pasażerskie przy jednoczesnym zachowaniu wytycznych dotyczących bezpieczeństwa;
- przewoźnicy codziennie raportują stan frekwencji pasażerów we wszystkich pociągach uruchamianych w dobie (współpraca z Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego);
- powołano koordynatora ds.COVID19 (Koleje Śląskie);
- powołano sztab kryzysowy, który uczestniczy w stacjonarnych, regionalnych i krajowych zebraniach sztabu kryzysowego, organizowane są spotkania w podczas których na bieżąco omawiana jest sytuacja epidemiczna i podejmowane są działania, które mają na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 (Szybka Kolej Miejska w Trójmieście).

Przewoźnicy kolejowi mają świadomość zagrożeń związanych ze stanem epidemii. Szybko reagują na obowiązujące w tym zakresie przepisy, zalecenia i komunikaty udostępniane przez Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS), Ministerstwo Zdrowia, Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, Zarządcę Infrastruktury PKP PLK S.A. i innych organów, koncentrując się na działaniach zapobiegawczych. Część przewoźników współpracuje w zakresie profilaktyki zakażeń koronawirusem ze spółkami z Grupy PKP oraz stosuje się do wytycznych Kolejowego Centrum Zarządzania Kryzysowego PKP.

Prowadzony jest szereg działań zmierzających do zminimalizowania rozprzestrzeniania wirusa. Podjęto liczne ponadstandardowe przedsięwzięcia organizacyjne służące dbałości o higienę i bezpieczeństwo pasażerów oraz pracowników, jednocześnie zapewniając odpowiedni komfort realizowanych przejazdów.

Wzmożone potoki pasażerów, zarówno na dworcach kolejowych jak i w pociągach, nie zawsze umożliwiają zachowanie odpowiedniego poziomu obostrzeń i reżimów sanitarnych, jednak przewoźnicy dokładają wszelkich możliwych starań, aby przy jednoczesnym zachowaniu stabilnej oferty przewozowej zapewnić maksymalne możliwe środki bezpieczeństwa podróżnym.

W związku z powyższym nie wydaje się konieczne wydanie przez Ministerstwo Infrastruktury dodatkowych nakazów dla przewoźników kolejowych.

Łączę wyrazy szacunku,

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Andrzej Bittel

Sekretarz Stanu

Dokument podpisany elektronicznie.